

Hoofdstuk 1: Opzoeken van informatie

1.1. Distributiekkanalen: het internet versus de bibliotheek

1^e vraag: waar kan ik informatie zoeken?

Distributiekanaal: een manier/methode om informatie van persoon A (bv. Handboek, artikel, ...) ter beschikking te stellen aan persoon B (bv. Lezer, onderzoeker, ...)

Verschillende soorten: internet & bibliotheek (= ook elektronische databanken)

→ beide zijn eerder complementair dan vervangend.

Bibliotheek	Internet
Gestructureerd	Minder gestructureerd
Kwaliteit	Kwantiteit
Betrouwbaar	Actueel
Gratis aanbod	Betalende sites
Blijvende collectie	Minder blijvend (up-to-date)

Literatuur van de bibliotheek primeert op informative teruggevonden op het internet.

1.2. Informatiebronnen

1.2.1. Typologie van informatiebronnen

2^e vraag: welke publicatie kan je het beste raadplegen?

6 soorten informatiebronnen:

- Handboeken: Behandelt op systematische en min of meer grondige manier een bepaalde tak van de wetenschap.
- Encyclopedie: Geeft basisinformatie over uiteenlopende onderwerpen en aan het eind van elke artikel staat doorgaans een verwijzing naar verdere literatuur.
- Vakwoordenboek: Woordenboek dat begrippen binnen een bepaald vakgebied alfabetisch of systematisch weergeeft en verklaart.
- Doctoraten: Academische eindverhandeling waarop na publieke verdediging aan de auteur de graag van doctor wordt verleend.
- Tijdschriften: Een periodieke publicatie die per aflevering bestaat uit een bundeling van artikels die de nieuwste ontwikkelingen in een bepaald vakgebied beschrijven.
- Elektronische databanken: Hiermee kan je zoeken naar tijdschriftartikels: je krijgt de referentie, het abstract en vaak ook de volledige tekst van het artikel.

1.2.2. Typologie van tijdschriften

3 verschillende tijdschriften:

- a) Wetenschappelijke tijdschriften: hoogste wetenschappelijke waarde
 - 1. Geschreven door wetenschappers
 - 2. Bekendmaking van wetenschappelijk onderzoek aan andere wetenschappers
 - 3. Kwaliteitscontrole ondergaan: peer review
 - 4. Te gebruiken binnen hoger onderwijs
- b) Populaire tijdschriften: goede start voor kennismaking met het onderwerp
 - 1. Geschreven door journalisten
 - 2. Voor groot publiek met weinig voorkennis
 - 3. Meer algemene uitleg (onderzoek best nog opzoeken in database)
- c) Beroepsgerichte tijdschriften:
 - 1. Gericht op mensen uit de beroepswereld
 - 2. Meer praktische benadering van het onderwerp
 - 3. Vraagt enige voorkennis over het onderwerp

1.3. Methode voor het bepalen van zoektermen

3^e vraag: op welke woorden moet er gezocht worden?

→ dit gebeurt in 3 fasen

1.3.1. Bepalen van kernwoorden (1^e fase)

Door de kernwoorden te identificeren, wordt het mogelijk de zoekopdracht in een latere fase te vereenvoudigen.

1.3.2. Kernwoorden omzetten in sleutelwoorden (2^e fase)

Kernwoorden omzetten naar sleutelwoorden.

Sleutelwoorden: woorden die verwant zijn aan de kernwoorden en kunnen verwijzen naar synoniemen, vertalingen (in het Engels: www.thesaurus.com), ... gebruik makend van een zoektermentabel

	Kernwoord 1	Kernwoord 2	Kernwoord 3	Kernwoord 4
Synoniemen				
Vertalingen				
Enkel- of meervoud				
Narrower term				
Broader term				
Related				

1.3.3. Sleutelwoorden combineren via (Booleaanse) operatoren (3^e fase)

De sleutelwoorden kunnen gebruikt worden om in te geven in een internetzoekmachine of elektronische databanken.

Booleaanse operatoren: commando's die worden toegevoegd aan de sleutelwoorden om bijvoorbeeld te zoeken naar het gelijktijdig voorkomen van een aantal sleutelwoorden, het in de nabijheid van elkaar voorkomen van sleutelwoorden, het niet samen voorkomen van sleutelwoorden, ...

8 soorten:

- a) AND: sleutelwoorden komen gelijktijdig voor → verkleint het aantal zoekresultaten
- b) OR: slechts één sleutelwoord komt voor → vergroot het aantal zoekresultaten
- c) NOT: sleutelwoord mag niet voorkomen → verkleint het aantal zoekresultaten
- d) NEAR: sleutelwoorden staan een maximaal aantal woorden van elkaar verwijderd.
Sleutelwoorden komen in willekeurige volgorde voor. (bv. Stress-work & work-stress)
- e) ADJ: sleutelwoorden staan een maximaal aantal woorden van elkaar verwijderd.
Sleutelwoorden komen in een vaste volgorde voor. (bv. Stress-work)
- f) "" : specifieke woordencombinaties
- g) * : sleutelwoorden vinden met dezelfde stam of uitgang. (bv. Inform*)
- h) ? : onduidelijkheid over schrijfwijze

→ operatoren kunnen gecombineerd gebruikt worden. Wat tussen haakjes staat, wordt eerst uitgevoerd.

1.3.4. Sleutelwoorden gebruiken voor internetzoekmachines en elektronische databanken

Sleutelwoorden worden gebruikt om in te geven in internetzoekmachines en elektronische databanken.

1.4. Databanken

1.4.1. LIBISnetcatalogus

= bibliotheekcatalogus

= overzicht van boeken, audiovisueel materiaal en tijdschriften die de bibliotheek in bezit heeft, zowel in papieren als in elektronische vorm.

! enkel zoeken op titel van tijdschrift, NIET op titel van artikel

Bv. 05.28 013

* hoofdrubriek: 05 = psychologie

* deelrubriek: 28 = cognitieve psychologie

* 013 = nr. van het boek in deze rubriek

1.4.2. Antilope

Zoeken in andere bibliotheken. "andere catalogi" bij LIBIS

1.4.3. Elektronische databanken

= een elektronische index van tijdschriftenartikels.

E-databanken	Opmerking
PsychINFO psychARTICLES	Hebben dezelfde interface, maar psychINFO is overkoepelend. psychARTICLES bevat enkel fulltext artikels.
EBSCO Academic search premier ERIC – educational resource Information center Research starters online Sociology	Hebben dezelfde interface, maar EBSCO is overkoepelend. Je kan in EBSCO de andere databanken aanklikken
Springerlink Web of knowledge Wiley interscience Science direct Swetswise BSL (nederlandstalig)	Databanken met verschillende interface en collectie aan tijdschriften. Indien artikel niet aanwezig is in psychINFO of EBSCO hier een poging doen.

Waar en hoe vind je informatie via Lessius? Samengevat:

	Nederlandstalig	Engelstalig
Boeken	LIBIS	LIBIS e-books (e-databanken)
Tijdschriften (papieren versie)	Zie tijdschriftenrek in studeercentrum	LIBIS Antilope
Tijdschriften (digitale versie)	BSL	psychINFO EBSCO Science direct ...
Krantenartikels & weekbladen	Mediargus	
Eindwerken	doKS	
Synoniemen, verklaringen en vertalingen	Van dale woordenboek	Oxford English dictionary Oxford reference online

1.5 Internet

Een overzicht:

Type van zoekmachine	Mogelijke websites
Search engines: (populaire zoekmachines) Algemene internet browsers. Volautomatisch aangelegd trefwoordenregister, zonder enige selectie op kwaliteit.	www.google.com www.webcrawler.com www.yahoo.com www.about.com www.altavista.com www.search.aol.com www.excite.com www.hotbot.com www.lycos.com
Metasearch engines: deze gaan op zoek in verschillende zoekmachines tegelijk	www.mamma.com www.dogpile.com www.metacrawler.com
Subject directory search engines: (een onderwerpgids) het materiaal is opgedeeld in categorieën. Door een redactie op onderwerp geordende informatie	http://dir.yahoo.com http://dmoz.be www.hw.ac.uk/libwww/irn/pinakes/pinakes/hetm!
Educational search engines: hier heb je het meest kans op academische en wetenschappelijke informatie	http://scholar.google.be www.scirus.com http://eserver.com www.ipl.org www.searchebooks.com www.searchedu.com http://vos.ucsb.edu